

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол №2 від 15.05.2026 р.

Голова приймальної комісії ХДАК,
Голова Комісії з реорганізації ХДАК

Наталія ГОВОРУХІНА

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ
(МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА) ТА ТВОРЧИЙ КОНКУРС)
для здобуття ступеня бакалавра
для вступників на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО)
Спеціальність: **В6** Перформативні мистецтва
Спеціалізація: **В6.03** Хореографічне мистецтво**

Освітні програми: **Народна хореографія
Бальна хореографія
Сучасна хореографія**

На навчання за спеціальністю Спеціальність «В6 Перформативні мистецтва», спеціалізація В6.03 «Хореографічне мистецтво», освітні програми: «Народна хореографія», «Бальна хореографія», «Сучасна хореографія» для здобуття ступеня бакалавра до Харківської державної академії культури (далі – ХДАК) приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту (ПЗСО).

Відповідно до пункту 6 розділу 1 Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 374/45/45768, конкурсний відбір іноземців для здобуття вищої освіти (крім осіб, які приймаються на навчання для здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України) проводиться за результатами вступного іспиту для іноземців з урахуванням специфіки освітньої програми (спеціальності), на яку здійснюється прийом.

Під час вступних випробувань вступник повинен дотримуватися норм чинного Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Вступний іспит для іноземців проводиться очно та/або дистанційно і складається з:

- творчого конкурсу;
- мови навчання (української).

Вступники, які отримали на випробуванні незадовільну оцінку (нижче 100 балів), до участі в конкурсному відборі щодо зарахування на денну чи заочну форми здобуття освіти не допускаються.

Для організації дистанційного набору іноземців на навчання для здобуття вищої освіти ХДАК проводить ідентифікацію особи та вступний іспит для іноземців у дистанційному форматі із забезпеченням їх відеозапису (в тому числі з екрана пристрою вступника). Відеозапис вступного випробування зберігається після проведення вступного іспиту для іноземців протягом п'яти років у ХДАК, а посилання на цей запис вноситься до Єдиної бази.

ЧАСТИНА 1. ТВОРЧИЙ КОНКУРС

Освітня програма «НАРОДНА ХОРЕОГРАФІЯ»

Конкурс творчих здібностей (далі – творчий конкурс) передбачає оцінювання підготовленості вступника на основі демонстрації ним своїх творчих здібностей з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання, вміння і навички для подальшої творчої діяльності в галузі хореографічного мистецтва.

Вступники, які обрали освітню програму «Народна хореографія», повинні мати специфічні творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, володіти професійними навичками виконання класичного та/або народно-сценічного танцю; виявляти обізнаність в термінології і літературі за фахом, володіти необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

Під час випробування вступник повинен виявити

Знання:

- позицій рук, ніг, положень голови, корпусу, назв рухів класичного танцю, поз класичного танцю (малі та великі пози croisee, efface та ecartee), I, II, III port de bras, temps lie par terre, а також temps lie з port de bras, пози arabesques;
- основних положень ніг, рук, корпусу, голови та розташування виконавців у парах, характерних для Центральних областей України; назв основних танцювальних рухів, правил та особливостей національної манери їх виконання;
- основних положень ніг, рук, корпусу, голови та розташування виконавців у парах, характерних для Західного регіону України; назв основних танцювальних рухів, правил та особливостей національної манери їх виконання;
- основних жіночих та чоловічих танцювальних обертів, чоловічих трюків, характерних для українського народного танцю (або інших за власним вибором);
- творчості В. Авраменка, К. Балог, М. Вантуха, П. Вірського, В. Петрика, Я. Чуперчука, їх балетмейстерської спадщини; творчої діяльності Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України ім. П. Вірського, провідних колективів сусідніх держав та їх балетмейстерів; ансамблів танцю, ансамблів пісні і танцю та Державних народних хорів України; назви провідних хореографічних конкурсів, фестивалів України та світу;
- творчої діяльності зарубіжних балетмейстерів-експериментаторів ХХ ст.: Ж. Баланчіна, Р. Петі, М. Бежара; провідних балетмейстерів балетного театру України: І. Чістякова, В. Вронського, А. Шекери, Г. Майорова; сучасних балетмейстерів та провідних танцівників балетних театрів України та Західної Європи; балетних композиторів ХІХ-ХХ ст.;
- основних елементів класичного екзерсису, їх послідовності; фізичних даних, необхідних танцівникам; літератури з хореографії; основних вимог до керівника хореографічного колективу; загальної характеристики аматорського хореографічного мистецтва та його значення; значення хореографічного мистецтва в естетичному вихованні.

Уміння:

- продемонструвати наявність необхідних професійних даних (виворітність, танцювальний крок, гнучкість та еластичність м'язів, суглобів ніг, рук та корпусу);
- методично грамотно, технічно, емоційно виразно та стилістично вірно виконувати танцювальні рухи, характерні для різних регіонів України; координувати рухи ніг та рук;
- надати інформацію про творчу діяльність видатних хореографів народно-сценічного танцю та діяльність професійних колективів народно-сценічного танцю, розповісти про найбільш відомі хореографічні заходи України та світу;
- надати точні назви відомих балетних спектаклів, назвати їх постановників та композиторів, охарактеризувати особливості творчої діяльності видатних

хореографів, виконавців класичного танцю минулого часу та сьогодення та їх вплив на розвиток світового танцювального мистецтва;

- логічно та послідовно викласти інформацію, охарактеризувати особливості професійного та аматорського хореографічного мистецтва, аргументовано пояснити особистий вибір професії хореографа.

Наявність навичок:

- виконання основних хореографічних рухів, зазначених у цій програмі;
- володіння професійною термінологією.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Вступне випробування проходить у два етапи: демонстрація танцювального етюду та колоквіум.

Воно спрямоване на визначення виконавських здібностей вступника та знань основ теорії та історії хореографічного мистецтва.

Визначення виконавських здібностей та професійних даних відбуватиметься у формі перегляду комісією танцювального етюду, запропонованого вступником. Етюд може складатись з фрагментів концертних хореографічних номерів, рухів народно-сценічного танцю певної національності, жіночих та чоловічих танцювальних обертів, чоловічих трюків. Етюд вступник готує самостійно, заздалегідь, формуючи його композицію за власним бажанням. Тривалість танцювального етюду повинна сягати від 1 хвилини до 1 хвилини 30 сек. Вступник самостійно обирає жанр та національність, на основі якої буде створено етюд. Наявність музичного супроводу є обов'язковою умовою, музичний супровід повинен бути записаний на USB-носій, телефон або інший пристрій, що може зберігати та/або транслювати файли з розширенням mp3.

Колоквіум (бесіда з метою оцінки знань) за темою «**Основи теорії та історії хореографічного мистецтва**» передбачає перевірку загальнокультурного та теоретичного рівня підготовки абітурієнтів, а саме:

- знань історії та сьогодення народно-сценічного танцю;
- знань історії та сьогодення класичного танцю;
- знань хореографічного мистецтва сучасності;
- знань аспектів хореографічної освіти.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання за вступне випробування: виконання танцювального етюду – максимум 75 балів; колоквіум «Основи теорії та історії хореографічного мистецтва» – максимум 25 балів.

Структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників

Структура оцінки за виконання танцювального етюду

№	Основні завдання першої частини випробування	Кількість балів
1.	Професійні фізичні дані	1-10

№	Основні завдання першої частини випробування	Кількість балів
2.	Акторська виразність та емоційність виконання	1-15
3.	Виконання танцювального етюд з класичного/народно-сценічного танцю	1-35
4.	Демонстрація танцювальної техніки (в структурі етюд та/або окремо)	1-15
Максимальна кількість балів		75

Структура оцінки колоквиуму
«ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА»

№	Основні знання та вміння, які перевіряються під час другої частини випробування	Кількість балів
1.	Знання історії хореографічного мистецтва	1-12
2.	Знання елементарної теорії хореографічного мистецтва	1-13
Максимальна кількість балів		25

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Максимальна кількість
Виконання танцювального етюд			
Високий	Виявляє методичну досконалість, віртуозну техніку та емоційну виразність у танці. Має високий рівень виконавської майстерності, блискуче володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Вступник демонструє високий рівень емоційної виразності відповідно до розробленого хореографічного образу.	66 – 75	75
Достатній	Вступник добре володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу. Виявляє методичність, але має середню технічність виконання основних рухів. Має неповні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, подекуди втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	60 – 65	
Посередній	Вступник допускає неточності в техніці та методиці виконання рухів. Має недостатні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, часто втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	50 – 59	

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Максимальна кількість
Недостатній	Вступник не володіє методикою та технікою виконання рухів. Професійні фізичні дані відсутні. Емоційної виразності, необхідної для розкриття хореографічного образу не має.	0 – 49	
Колоквіум			
Високий	Вступник вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу. Виявляє високі знання теорії та історії хореографічного мистецтва. Вірно використовує професійну термінологію.	20 – 25	25
Достатній	Вступник в цілому виявляє достатні знання теорії та історії хореографічного мистецтва, проте допускає незначні помилки у професійних формулюваннях та визначеннях.	15 – 19	
Посередній	Вступник виявляє слабкі знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Допускає значні помилки у формулюваннях та визначеннях.	10 – 14	
Недостатній	Вступник має фрагментарні знання теорії та історії хореографічного мистецтва, низький загальнокультурний рівень. Не володіє професійною термінологією.	0 – 9	

ЛІТЕРАТУРА

1. Ахеян Т. Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах : навч.-метод. посіб. Київ : ДАКККіМ, 2003.
2. Бігус О. Народно-сценічна хореографія Прикарпатського регіону. Київ : Ліра-К, 2015.
3. Вільховченко Т. І., Пономаренко О. А. Аспекти застосування народної танцювальної лексики як виразального засобу хореографічного мистецтва / Тетяна Вільховченко, Олена Пономаренко; Наукові записки, серія: Педагогічні науки. Випуск 9. Ужгород. 2024. С. 101-106.
4. Видатні майстри хореографічного мистецтва : біогр. довідник / уклад. Н. М. Корисько. Київ : ДАКККіМ, 2003.
5. Зубатов С. Л. Методика викладання українського народного танцю: підручник / С. Л. Зубатов ; Міністерство освіти і науки України; Міністерство культури України; Київський національний університет культури і мистецтв. Київ : Ліра-К, 2020. 375 с..
6. Колективи та хореографи – лідери світового танцювального мистецтва [Електронний ресурс] : програма та навч.-метод. матеріали дисципліни, для здобувачів другого (магістер.) рівня вищ. освіти, галузь знань 02 «Культура і

- мистецтво», спец. 024 «Хореографія», ОП «Хореографія» / М-во культури та стратег. комунікацій України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. нар. хореогр. ; [уклад. Олена Курдупова, Тетяна Брацун]. Харків : ХДАК, 2025. 31 с.
7. Колногузенко Б. Види мистецтв та хореографії. Харків : ХДАК, 2014.
  8. Колногузенко Б. М. Одиночний танець: метод. розробка з курсу «Мистецтво балетмейстера» / Борис Колногузенко; М-во культури та інформ. Політики України, Харк. держ. акад. культури. Харків: ХДАК, 2024. 104 с..
  9. Лісовська Н. Ю. Теорія та методика народно-сценічного танцю: навчально-методичний посібник для студентів спеціальностей: 024 Хореографія; 014 Середня освіта. Хореографія. 2-ге вид. доповнене. Одеса: ПНПУ імені К.Д.Ушинського, 2021. 178 с..
  10. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії. Київ, 2003.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури: сайт. – Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>
2. Репозиторій ХДАК. – Режим доступу: <https://repository.ac.kharkov.ua/home>
3. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського: сайт. – Режим доступу: <http://mtlib.org.ua/>
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка: сайт. – Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com>

Освітня програма: СУЧАСНА ХОРЕОГРАФІЯ

Творчий конкурс передбачає оцінювання підготовленості вступника на основі демонстрації ним своїх творчих здібностей з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання, вміння і навички для подальшої творчої діяльності в галузі хореографічного мистецтва.

Вступники, які обрали освітню програму Сучасна хореографія, повинні мати специфічні творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, володіти професійними навичками виконання класичного та/або сучасного танцю; виявляти обізнаність з термінологією і літератури за фахом, володіти необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

Під час випробування вступник повинен виявити

Знання:

- позиції рук і ніг, назв рухів, положень та поз класичного танцю;
- правил виконання тренувальних рухів і простих стрибків класичного танцю;
- основних елементів класичного екзерсису, їх послідовності;
- основних положень ніг, рук, корпусу, базових рухів та засобів їх сполучення, принципів та особливостей виконання, характерних для різних видів сучасного танцю;
- термінології та поняття контракшен, реліз, поза колапса, поліцентрія, поліритмія та ін.;
- принципів ізоляції окремих центрів тіла, засобів координації рухів;
- рівнів і видів виконання рухів у сучасному танці; засобів пересування у просторі;
- основних та акробатичних видів обертів та стрибків;
- простих та складних гімнастичних і акробатичних елементів у сучасному танці;
- особливостей виконання характерних рухів сучасних-популярних танців;
- відмінних рис та специфіки виконання модерн-танцю, джаз-танцю та контемпорарі;
- балетів світової класичної спадщини XIX-XX ст.;
- творчості зарубіжних балетмейстерів-експериментаторів XX ст.: Ж. Баланчіна, Р. Петі, М. Бежара;
- балетмейстерів балетного театру України: В. Вронського, М. Трегубова, А. Шекери та ін.;
- сучасних балетмейстерів та провідних танцівників України, Західної Європи та США;
- балетних композиторів XIX-XX ст.;
- напрямків та стилів сучасного танцю, творчої діяльності відомих колективів, видатних танцівників, педагогів, балетмейстерів модерн-танцю, джаз-танцю та контемпорарі;
- історії розвитку сучасного танцю протягом XX – початку XXI ст.;
- провідних хореографічних колективів народного танцю України та їх

балетмейстерів;

- хореографічних конкурсів, фестивалів, оглядів (всеукраїнських та міжнародних);
- основних елементів класичного екзерсису, їх послідовності;
- фізичних даних, необхідних танцівникам, основних вимог до хореографа-керівника;
- літератури з хореографії.

Уміння:

- ізолювати окремі центри тіла, скоординувати під час рушення 2-3 ареали, виконувати рушення ізольованих центрів в паралельному та опозиційному напрямках, використовувати принципи поліцентрії та поліритмії;
- не втрачаючи рівноваги вільно та легко рухатись у просторі, використовуючи різні напрямки та ракурси, основні та акробатичні рівні, послідовну зміну рівнів (стрибки, перекати, падіння);
- дотримуючись основних стилістичних ознак, емоційно виразно виконувати танцювальні комбінації різних напрямків сучасного популярного танцю, відчувати характер, стиль та манеру виконання танцювальних рухів;
- використовувати професійні фізичні дані, грамотно виконувати прості і складні гімнастичні та акробатичні елементи, найскладніші танцювальні рухи;
- надати точні назви відомих балетних спектаклів, назвати їх постановників та композиторів;
- охарактеризувати особливості творчої діяльності видатних хореографів, виконавців класичного танцю минулого часу та сьогодення та їх вплив на розвиток світового танцювального мистецтва;
- охарактеризувати хіп-хоп, фанк, степ тощо;
- надати характеристику модерн-танцю, джаз-танцю та контемпорарі;
- розповісти про творчу діяльність видатних хореографів сучасного танцю України та світу;
- надати назви відомих хореографічних колективів України класичного, народного, сучасного, бального танців, охарактеризувати їх діяльність;
- розповісти про найбільш відомі хореографічні заходи України та світу;
- аргументовано пояснити особистий вибір професії хореографа.

Наявність навичок:

- виконання основних хореографічних рухів зазначених у цій програмі;
- володіння професійною термінологією.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Вступне випробування проходить у два етапи: демонстрація танцювального етюдів та колоквиум.

Воно спрямоване на визначення виконавських здібностей вступника та знань основ теорії та історії хореографічного мистецтва.

Визначення виконавських здібностей та професійних даних відбуватиметься

у формі перегляду комісією танцювального етюду, запропонованого вступником. Етюд може складатись з фрагментів концертних хореографічних номерів, простих і складних гімнастичних та акробатичних елементів, найскладніших танцювальних рухів. Етюд вступник готує самостійно, заздалегідь, формуючи його композицію за власним бажанням. Тривалість танцювального етюду повинна сягати від 1 хвилини до 1 хвилини 30 сек. Вступник самостійно обирає жанр, вид хореографічного мистецтва, стиль сучасного танцю, на основі якого буде створено етюд. Наявність музичного супроводу є обов'язковою умовою, музичний супровід повинен бути записаний на USB-носій, телефон або інший пристрій, що може зберігати та/або транслювати файли з розширенням mp3.

Колоквіум (бесіда з метою оцінки знань) за темою «**Основи теорії та історії хореографічного мистецтва**» передбачає перевірку загальнокультурного та теоретичного рівня підготовки абітурієнтів, а саме:

- знань історії та сьогодення сучасного танцю;
- знань історії та сьогодення балетного танцю;
- знань хореографічного мистецтва сучасності;
- знань аспектів хореографічної освіти.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка виставляється за 100-бальною шкалою оцінювання за вступне випробування: виконання танцювального етюду – максимум 75 балів; колоквіум «Основи теорії та історії хореографічного мистецтва» – максимум 25 балів.

Структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників

Структура оцінки за виконання танцювального етюду

№	Основні завдання першої частини випробування	Кількість балів
1.	Професійні фізичні дані	1-10
2.	Акторська виразність та емоційність виконання	1-15
3.	Виконання танцювального етюду з класичного/народно-сценічного танцю	1-35
4.	Демонстрація танцювальної техніки (в структурі етюду та/або окремо)	1-15
Максимальна кількість балів		75

Структура оцінки колоквіуму

«ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА»

№	Основні знання та вміння, які перевіряються під час другої частини випробування	Кількість балів
1.	Знання історії хореографічного мистецтва	1-12
2.	Знання елементарної теорії хореографічного мистецтва	1-13
Максимальна кількість балів		25

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Максимальна кількість
Виконання танцювального етюд			
Високий	Виявляє методичну досконалість, віртуозну техніку та емоційну виразність у танці. Має високий рівень виконавської майстерності, блискуче володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Вступник демонструє високий рівень емоційної виразності відповідно до розробленого хореографічного образу.	66 – 75	75
Достатній	Вступник добре володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу. Виявляє методичність, але має середню технічність виконання основних рухів. Має неповні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, подекуди втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	60 – 65	
Посередній	Вступник допускає неточності в техніці та методиці виконання рухів. Має недостатні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, часто втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	50 – 59	
Недостатній	Вступник не володіє методикою та технікою виконання рухів. Професійні фізичні дані відсутні. Емоційної виразності, необхідної для розкриття хореографічного образу не має.	0 – 49	
Колоквіум			
Високий	Вступник вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу. Виявляє високі знання теорії та історії хореографічного мистецтва. Вірно використовує професійну термінологію.	20 – 25	25
Достатній	Вступник в цілому виявляє достатні знання теорії та історії хореографічного мистецтва, проте допускає незначні помилки у професійних формулюваннях та визначеннях.	15 – 19	
Посередній	Вступник виявляє слабкі знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Допускає значні помилки у формулюваннях та визначеннях.	10 – 14	
Недостатній	Вступник має фрагментарні знання теорії та історії хореографічного мистецтва, низький загальнокультурний рівень. Не володіє професійною термінологією.	0 – 9	

ЛІТЕРАТУРА

1. Ахемян Т. Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах : навч.-метод. посіб. Київ : ДАКККиМ, 2003.
2. Борсук Н., Тараканова А. Танці в сучасних ритмах : нариси : навч.-метод. посіб. Вінниця : Нова Книга, 2014. 52 с.
3. Видатні майстри хореографічного мистецтва : біогр. довідник / уклад. Н. М. Корисько. Київ : ДАКККиМ, 2003.
4. Годовський В. М., Горбачу Р. Л. Модерн танець (хронологічна таблиця історії розвитку) : навч.-метод. посіб. з дисципліни «Методика викладання модерн танцю» для здобувачів I курсу спеціалізації «Хореографії». Рівне: РДГУ, 2005. 20 с.
5. Журавльова А. В. Теорія та методика викладання популярних танцювальних стилів : навч. посіб. Київ : КНУКІМ, 2017. 181 с.
6. Кінезіологія танцю колективна монографія I за заг. ред. О. А. Плахотнюка. Львів : СПОЛОМ, 2020. 244 с.
7. Колногузенко Б. М. Види мистецтв і хореографії : метод. посіб. / Нац. хореогр. спілка України. 2-ге вид., допов. Харків, 2014. 319 с.
8. Плахотнюк О. А. Джаз-танець як феномен художньої культури : дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія й історія культури / Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника – Львів, ЛНУ ім. Івана Франка, 2016. 295 с.
9. Погребняк М. М. Танець «модерн» ХХ ст. : витоки, стильова типологія, панорама історичної ходи, еволюція : монографія. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка. 2015. 312 с.
10. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії. – Київ, 2003.
11. Хендрик О. Ю. Основи Бартенієфф: аналітичний підхід до педагогіки сучасного танцю // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. Наук. пр. молодих вчених Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка. Дрогобич, 2020. Вип. 28, т. 4. С. 223–228.
12. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. – К. : Альтерпрес, 2005.
13. Чепалов О. І. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. : моногр. – Х. : ХДАК, 2007.
14. Шабаліна О. М. Пластичність. Мова. Тіло : монографія / Харків. держ. Акад. культури. Харків : ХДАК, 2018. 192 с.
15. Шариков Д. І. «Contemporary dance» у балетмейстерському мистецтві : навч. посіб. / Київ. міжнарод. ун-т. Київ : КиМУ, 2010. 186 с.
16. Шариков Д. І. Класифікація сучасної хореографії: напрями, стилі, види. Київ : Вадим Карпенко, 2008. 167 с.

Інформаційні ресурси

17. Бібліотека Харківської державної академії культури: сайт URL: <http://lib-hdak.in.ua/>
18. Репозиторій ХДАК. URL: <https://repository.ac.kharkov.ua/home>
19. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського: сайт. URL: <http://mtlib.org.ua/>
20. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка: URL: <https://korolenko.kharkov.com/>
21. Вікіпедія : вільна енциклопедія. URL: <http://ru.wikipedia.org/wiki>

Освітня програма: **БАЛЬНА ХОРЕОГРАФІЯ**

Творчий конкурс передбачає оцінювання підготовленості вступника на основі демонстрації ним своїх творчих здібностей з метою виявлення вступників, спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання, вміння і навички для подальшої творчої діяльності в галузі хореографічного мистецтва.

Вступники, які обрали освітню програму Бальна хореографія, повинні мати специфічні творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, володіти професійними навичками виконання латиноамериканського та/або європейського бального танцю; виявляти обізнаність з термінології і літератури за фахом, володіти необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

Під час випробування вступник повинен виявити

Знання:

- позиції рук і ніг, назв рухів, положень та поз класичного танцю;
- правил виконання тренувальних рухів і простих стрибків класичного танцю;
- основних елементів класичного екзерсису, їх послідовності;
- основних позицій при виконанні танців латиноамериканської програми рівня складності student;
- назв основних танцювальних рухів латиноамериканської програми, правил та особливостей, манери їх виконання:

Ча-ча-ча: Основний рух; Віяло; Алемана; Хокейна ключка; Три ча-ча-ча; Дзига направо; Відкриття НП; Закритий хіп-твіст; Рука до руки; Оберти: оберт на місті НЛ, оберт на місті НП; Спот Оберт Ліворуч та Праворуч; Тайм степ: Тайм степ з ЛН, Тайм степ з ПН; Нью-Йорк.

Самба: Основний рух з ПН та з ЛН; Альтернативний основний рух з ПН; Альтернативний основний рух з ЛН; Основний рух в поступальному напрямку; Зовнішній основний рух; Виск ВП та ВЛ; Самба хід в ПП; Бота фоґо у поступальному русі: Бота фоґо у поступальному русі вперед, Бота фоґо у поступальному русі назад; Бота фоґо у ПП и контр ПП; Лівий поворот; Корта джака.

Румба: Основний рух; Віяло; Алемана; Хокейна ключка; Кроки у поступальному русі вперед та назад; Дзига направо; Відкриття НП; Сайд степ; Закритий хіп-твіст; Кукарача; Рука до руки; Повороти на місті: Поворот на місті НЛ, Поворот на місті НП; Спот Оберт Ліворуч та Праворуч.

Пасодобль: На місті; Основний рух; Апель; Шасе НП та НЛ з підніманням та без піднімання: Шасе НП, Шасе НЛ, Піднімання; Променадна ланка; Пересування (разом з варіантом під назвою Атака); Розлука; Фолевей-закінчення до Розлуки; Вісім (Плац); Шістнадцять.

Джайв: Фолевей рок; Фолевей Троуевей; Лінк Рок та Лінк; Зміна Місць з Правої Наліво; Зміна Місць з Лівої Направо; Зміна Рук за Спиною; Американський Спін; Кроки; Хлист.

- основних позицій при виконанні танців європейської програми рівня складності student;
- назв основних танцювальних рухів європейської програми, правил та

особливостей, манери їх

виконання:

Повільний вальс: закрита зміна з ПН та ЛН, натуральний оберт, Зворотний оберт, Натуральний спіт оберт, віск, шаце з ПП; зміна хезитейшн (Associate);

Танго: Хід з ЛН та з ПН (уперед, назад, з ПН в ПП), Прогресивний бічний крок, Прогресивна ланка, Закритий променад, Натуральний рокк оберт, Закрите закінчення, Відкритий зворотній оберт, партнерша поза партнером, Корте назад;

Фокстрот: Перо, Потрійний крок, Натуральний оберт, Зворотній оберт, Перо закінчення, Імпетус (Закритий імпетус), Натуральне плетіння, Зміна напрямку;

Квікстен: Четвертний оберт праворуч, Натуральний оберт, Прогресивне шаце, Локк вперед, Натуральний оберт с хезитейшн, Натуральний півот оберт, Натуральний спіт оберт;

- техніку та механіку виконання рухів танців латиноамериканської та європейської програми рівня складності student (за У. Лердом та А. Муром);

- витоків та походження кожного танцю латиноамериканської та європейської програми;

- внеску Уолтера Лерда, Гая Говарда та Алекса Мура у розвиток бальних танців;

- провідних ансамблів, студій бального танцю, керівників та видатних професійних виконавців бального танцю латиноамериканської та європейської програми;

- провідних клубів бального танцю України та їх тренерів;

- відомих колективів народного танцю, сучасного танцю; конкурсів, фестивалів, турнірів, оглядів з хореографічного мистецтва;

- балетів світової класичної спадщини ХІХ-ХХ ст.;

- творчості зарубіжних балетмейстерів-експериментаторів ХХ ст.: Ж.

Баланчіна, Р. Петі, М. Бежара;

- балетмейстерів балетного театру України: В. Вронського, М.

Трегубова, А. Шекери та ін.;

- сучасних балетмейстерів та провідних танцівників України, Західної Європи та США;

- балетних композиторів ХІХ-ХХ ст.;

- напрямків та стилів сучасного танцю, відомих колективів, видатних танцівників, педагогів, балетмейстерів модерн-танцю, джаз-танцю та контемпорарі;

- історії розвитку сучасного танцю протягом ХХ – початку ХХІ ст.;

- провідних хореографічних колективів народного танцю України та їх балетмейстерів;

- хореографічних конкурсів, фестивалів, оглядів (всеукраїнських та міжнародних);

- фізичних даних, необхідних танцівникам, основних вимог до хореографа-керівника;

- літератури з хореографії.

Уміння:

- методично грамотно, технічно, емоційно виразно та стилістично вірно виконувати танцювальні рухи, характерні для танців латиноамериканської та європейської програм;
- продемонструвати наявність необхідних професійних даних (виворітність, танцювальний крок, гнучкість та еластичність м'язів, суглобів ніг, рук та корпусу), зберігати aplomb (стійкість), демонструвати танцювальність під час виконання комбінацій;
- надати інформацію про творчу діяльність видатних хореографів, професійних виконавців бального танцю України та світу;
- надати точні назви відомих балетних спектаклів, назвати їх постановників та композиторів;
- охарактеризувати особливості творчої діяльності видатних хореографів, виконавців класичного танцю минулого часу та сьогодення та їх вплив на розвиток світового танцювального мистецтва;
- надати назви відомих хореографічних колективів України класичного, народного, сучасного, бального танців, охарактеризувати їх діяльність;
- розповісти про найбільш відомі хореографічні заходи України та світу;

Наявність навичок:

- виконання основних хореографічних рухів зазначених у цій програмі;
- володіння професійною термінологією.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Вступне випробування проходить у два етапи: демонстрація танцювального етюд та колоквіуму.

Воно спрямоване на визначення виконавських здібностей вступника та знань основ теорії та історії хореографічного мистецтва.

Визначення виконавських здібностей та професійних даних відбуватиметься у формі перегляду комісією танцювального етюд, запропонованого вступником. Етюд може складатись з рухів та комбінацій латиноамериканської та/або європейської програми, простих і складних гімнастичних та акробатичних елементів, найскладніших танцювальних рухів. Етюд вступник готує самостійно, заздалегідь, формуючи його композицію за власним бажанням. Тривалість танцювального етюд повинна сягати від 1 хвилини до 1 хвилини 30 сек. Вступник самостійно обирає жанр, вид хореографічного мистецтва, програму бальних танців, на основі якої буде створено етюд. Наявність музичного супроводу є обов'язковою умовою, музичний супровід повинен бути записаний на USB-носії, телефон або інший пристрій, що може зберігати та/або транслювати файли з розширенням mp3.

Колоквіум (бесіда з метою оцінки знань) за темою «**Основи теорії та історії хореографічного мистецтва**» передбачає перевірку загальнокультурного та теоретичного рівня підготовки абітурієнтів, а саме:

- знань історії та сьогодення бального танцю;
- знань історії та сьогодення балетного танцю;

- знань хореографічного мистецтва сучасності;
- знань аспектів хореографічної освіти.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання за вступне випробування: виконання танцювального етюд – максимум 75 балів; колоквиум «Основи теорії та історії хореографічного мистецтва» – максимум 25 балів.

Структура оцінки і порядок оцінювання підготовленості вступників

Структура оцінки за виконання танцювального етюд

№	Основні завдання першої частини випробування	Кількість балів
1.	Професійні фізичні дані	1-10
2.	Акторська виразність та емоційність виконання	1-15
3.	Виконання танцювального етюд з класичного/народно-сценічного танцю	1-35
4.	Демонстрація танцювальної техніки (в структурі етюд та/або окремо)	1-15
Максимальна кількість балів		75

Структура оцінки колоквиуму

«ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА»

№	Основні знання та вміння, які перевіряються під час другої частини випробування	Кількість балів
1.	Знання історії хореографічного мистецтва	1-12
2.	Знання елементарної теорії хореографічного мистецтва	1-13
Максимальна кількість балів		25

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Рівень	Критерії оцінювання	Бали	Максимальна кількість
Виконання танцювального етюд			
Високий	Виявляє методичну досконалість, віртуозну техніку та емоційну виразність у танці. Має високий рівень виконавської майстерності, блискуче володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Вступник демонструє високий рівень емоційної виразності відповідно до розробленого хореографічного образу.	66 – 75	75
Достатній	Вступник добре володіє практичними вміннями виконання завдань творчого конкурсу. Виявляє методичність, але має середню технічність виконання основних рухів. Має неповні	60 – 65	

	професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, подекуди втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.		
Посередній	Вступник допускає неточності в техніці та методиці виконання рухів. Має недостатні професійні фізичні дані. Виявляє посередню емоційну виразність, часто втрачаючи увагу під час розкриття хореографічного образу.	50 – 59	
Недостатній	Вступник не володіє методикою та технікою виконання рухів. Професійні фізичні дані відсутні. Емоційної виразності, необхідної для розкриття хореографічного образу не має.	0 – 49	
Колоквіум			
Високий	Вступник вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу. Виявляє високі знання теорії та історії хореографічного мистецтва. Вірно використовує професійну термінологію.	20 – 25	25
Достатній	Вступник в цілому виявляє достатні знання теорії та історії хореографічного мистецтва, проте допускає незначні помилки у професійних формулюваннях та визначеннях.	15 – 19	
Посередній	Вступник виявляє слабкі знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Допускає значні помилки у формулюваннях та визначеннях.	10 – 14	
Недостатній	Вступник має фрагментарні знання теорії та історії хореографічного мистецтва, низький загальнокультурний рівень. Не володіє професійною термінологією.	0 – 9	

ЛІТЕРАТУРА

1. Ахеян Т. Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах : навч.-метод. посіб. Київ : ДАКККиМ, 2003.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. Івано-Франківськ, 2009.
3. Видатні майстри хореографічного мистецтва : біогр. довідник / уклад. Н. М. Корисько. Київ : ДАКККиМ, 2003.
4. Винкельхаус М. Танцюємо по максимуму: посібник зі спортивного танцю для танцюристів- практиків. Київ, 2009.
5. Все про танець : довідник / уклад.: А. Є. Коротков, А. П. Тараканова. Кіровоград, 2000.
6. Голдрич О. С. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. Львів : Сполом, 2006.
7. Гончаренко Ю. В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посіб. Запоріжжя, 2011.
8. Дени Г., Дасвиль Л. «Всі танці» . (2 вид.) Україна, 1987.

9. Колногузенко Б. Види мистецтв та хореографії. Харків : ХДАК, 2014.
10. Колногузенко Б. Сучасний танець та методика його викладання. Харків: Слово, 2015.
11. Колногузенко Б. Хореографічне мистецтво. Зб. статей. Харків : ХДАК, 2008.
12. Лисенко А. О. Спортивні танці (європейська програма) : навч. посіб. Харків, 2020.
13. Луценко Л. С. Хореографічна підготовка в акробатичному рок-н-ролі. Харків., 2001.
14. Мищенко В. А Спортивні бальні танці для початківців. Харків : Синтекс, 2003.
15. Мур А. Бальні танці: 100 діаграм квікстепу, вальсу, фокстроту, танго та інших танців. Астрель, 2004
16. Рехвіашвілі А. Ю., Білаш О. С. Мистецтво балетмейстера : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2017.
17. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії. Київ, 2003.
18. Станішевський Ю. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка: історія та сучасність. Київ, 2002.
19. Туркевич В. Д. Хореографічне мистецтво України у персоналіях: бібліографічний довідник. Київ, 1999.
20. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. К. : Альтерпрес, 2005.
21. Чепалов О. І. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. : моногр. Харків : ХДАК, 2007.
22. Шабаліна О. М. Пластичність. Мова. Тіло: монографія. Харків : ХДАК, 2018.
23. Шариков Д. І. Contemporarydance у балетмейстерському мистецтві. Київ : КіМУ, 2010.
24. Шариков Д. І. Класифікація сучасної хореографії. Київ, 2008.
25. Шариков Д. І. Теорія, історія та практика сучасної хореографії. Генезис і класифікація сучасної хореографії – напрями, стилі, види : монографія. Київ, 2010.
26. Alex Moore «Ballroom Dancing», 11th Edition England. Published by Routledge, 2021.
27. Laird W. W. Technique Of Latin Dancing: Published by International Dance Publications, 1998.
28. Walter Laird «Laird Technique of Latin Dancing» England. Chapman Graphics, year: 2014.

Інформаційні ресурси

29. Бібліотека Харківської державної академії культури: сайт URL: <http://lib-hdak.in.ua/>
30. Репозиторій ХДАК. URL: <https://repository.ac.kharkov.ua/home>
31. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського: сайт. URL: <http://mtlib.org.ua/>
32. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка: URL: <https://korolenko.kharkov.com/>
33. Вікіпедія : вільна енциклопедія. URL: <http://ru.wikipedia.org/wiki>

ЧАСТИНА 2. МОВА НАВЧАННЯ (УКРАЇНСЬКА)

Іспит передбачає проходження лексико-граматичного тесту, що містить 30 питань, що включають питання з однією правильною відповіддю, питання із кількома правильними відповідями, питання на відповідність та завдання на послідовне заповнення пропусків.

I. ЗМІСТ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

1.1. ФОНЕТИКА. ГРАФІКА

Інокомунікант повинен володіти основними фонетичними й інтонаційними нормами української вимови в обсязі, що забезпечує розв'язання комунікативних завдань, поставлених на I та II середніх рівнях.

1.2. МОРФОЛОГІЯ

2.2.1. Іменники. Лексико-граматичні розряди іменників: власні та загальні назви, абстрактні й конкретні, збірні й одиничні, матеріально-речовинні; істоти та неістоти. Рід та число іменників. Відмінкова система іменників. Формотворення; значення та вживання відмінків. Невідмінювані іменники.

2.2.2. Займенники. Відмінювання та правопис займенників. Розряди займенників за значенням. Стилiстичні особливості вживання займенників.

2.2.3. Прикметники. Значення прикметника, його граматичні ознаки. Розряди прикметників: якісні, відносні, присвійні. Узгодження прикметників з іменниками в роді, числі та відмінку. Відмінювання прикметників. Тверда та м'яка групи прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників, творення і вживання вищого та найвищого ступенів порівняння якісних прикметників (синтетичні, аналітичні та суплетивні форми). Категорії недостатнього вияву ознаки, надмірної інтенсивності ознаки, суб'єктивної оцінки якості, присвійності, протилежності. Група коротких предикативних прикметників, особливості їхнього вживання.

2.2.4. Кількісні й порядкові числівники. Семантичні розряди кількісних числівників: власне-кількісні, збірні, неозначено-кількісні, дробові числівники. Відмінювання кількісних числівників. Узгодження числівників з іменниками.

2.2.5. Дієслова. Інфінітив і особові форми дієслова. Види дієслова – доконаний і недоконаний. Одновидові і двовидові. Вживання видових форм у наказовому, дійсному, умовному способах. Дієслівне керування. Перехідні й неперехідні дієслова. Дієслова на -ся. Безособові дієслова. Дієслова стану.

2.2.7. Дієприкметники. Творення дієприкметників. Активні й пасивні дієприкметники. Дієприкметниковий зворот.

2.2.8. Дієприслівники. Творення дієприслівників. Часова співвіднесеність (минулий і теперішній час) дієприслівників.

2.2.6. Прислівники. Семантичні розряди прислівників: означальні, способу дії, міри і ступеня; обставинні: місця, часу, причини, мети, модальні. Займенникові прислівники: питально-відносні, заперечні, неозначені. Ступені порівняння означальних прислівників. Усічені форми та сфери їх уживання.

2.2.9. Прийменники. Семантичні типи прийменників: просторові, темпоральні, логічні. Багатозначність прийменників.

2.2.10. Сполучники. Сурядні сполучники: єднальні, протиставні,

зіставний (а), розділові, градаційні, приєднувальні. Підрядні сполучники: причинові, наслідковий, часові, умовні, мети, допустові, порівняльні. Синонімія та омонімія сполучників.

2.2.11. Частки. Формотворчі частки. Комунікативні функції часток: констатація заперечення, питання, спонування, бажання, виділення.

2.3. СИНТАКСИС

2.3.1. Просте речення. Головні члени речення (підмет, присудок). Другорядні члени речення (додаток, означення, обставина). Звертання. Вставні слова, словосполучення й речення. Речення розповідне, спонукальне і питальне. Окличні речення. Двоскладні та односкладні речення.

2.3.2. Складне речення.

2.3.3. Пряма та непряма мова.

2.4. ЛЕКСИКА

Лексичний мінімум I середнього рівня складає 1500–2500 одиниць. Він забезпечує спілкування в межах тематичного та інтенціонального мінімумів цього рівня. Основний склад активного словникового запасу обслуговує повсякденну та соціально-культурну сфери спілкування.

Оцінювання

Кількість правильних відповідей	Кількість отриманих балів	Кількість правильних відповідей	Кількість отриманих балів
5	50	18	70
6	51	19	72
7	52	20	74
8	53	21	76
9	54	22	78
10	55	23	80
11	57	24	82
12	59	25	84
13	60	26	86
14	62	28	88
15	64	29	94
16	66	30	100
17	68		

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонів О. В. Українська мова для іноземців: модул. курс В1-В2 : навч. посібник; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Центр україністики. Київ : Інкос, 2012. 271 с.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук, ред. укр. видання - д-р пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєв. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с

3. Загальноосвітній стандарт з української мови як іноземної (рівні А1, А2, В1, В2, С1) /укл. Н. С. Ніколаєва, Н. О. Бондарева, А. А. Дем'янюк, М. В. Шевченко, В. В. Овдіюк, М. Ю. Якубовська. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/education/1410876247/>
4. Козелко І. Р. Практикум з української мови як іноземної (Морфологія: іменник, займенник, прикметник): навч. посіб. Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2017. 24 с.
5. Луценко В.І. Українська мова для іноземних студентів: у 4 т. Том 1: Навч. посіб. Дніпро: Національний гірничий університет, 2017. 83 с.
6. Мацюк Г. Українська мова. Практичний курс для іноземців (за новою редакцією правопису) : навчальний посібник. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2024. 328 с.
7. Назаревич Л. Т., Гавдида Н. І. Українська мова для іноземців: практикум. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2017. 188 с.
8. Українська мова як іноземна. Рівні загального володіння А1 – С1: Стандарт 12329 мови. Київ: Національна комісія зі стандартів державної мови, 2024. 139 с. URL: <https://mova.gov.ua/diyalnist-i-proyekti/termini/standart-derzhavnoi-movy-ukrainska-mova-iak-inozemna-rivni-zahalnoho-volodinnia-a1-s2>